

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Cdo/14/2017
Identifikačné číslo spisu: 1214215276
Dátum vydania rozhodnutia: 29.05.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Bajánková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1214215276.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v sporovej veci žalobcov 1/ A. L. Z., bývajúceho v L., L. X/A, 2/ K. B. Z., bývajúcej v L., L. X/A, oboch zastúpených JUDr. Alojzom Baránikom, advokátom s. r. o., so sídlom v Bratislave, Mateja Bela 8, IČO: 46 940 561, proti žalovanej: Bratislavskej vodárenskej spoločnosti, a. s., so sídlom v Bratislave, Prešovská 48, IČO: 35 850 370, zastúpenej Advokátskou kanceláriou Roštár - Slovák, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Révova 7, IČO: 36 857 731, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 51C/160/2014, o dovolaní žalobcov proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 22. júna 2016 sp. zn. 6Co/251/2016, takto

rozhodol:

Z r u š u j e uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 22. júna 2016 sp. zn. 6Co/251/2016 a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava II (ďalej len „súd prvej inštancie“) uznesením z 11. februára 2016 č. k. 51C/160/2014-61 odmietol podanie žalobcov 1/ a 2/ (ďalej len „žalobcov“) zo 14. júna 2014 doplnené podaním z 19. júla 2014 v časti o náhradu škody a nemajetkovej ujmy. Svoje rozhodnutie zdôvodnil tým, že nakoľko žalobcovia podanie zo 14. júna 2014, doplnené na výzvu súdu, podaním z 19. júla 2014 náležite nedoplnili, súd prvej inštancie postupoval v zmysle § 43 ods. 2 prvá veta O.s.p. a podanie žalobcov v časti náhrady škody a nemajetkovej ujmy odmietol, nakoľko mal za to, že v oboch podaniach chýba uvedenie presnej peňažnej sumy v eurách, ktorej zaplata sa žalobcovia od žalovaného domáhajú.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobcov uznesením z 22. júna 2016 sp. zn. 6Co/251/2016 uznesenie súdu prvej inštancie zmenil tak, že odmietol podanie žalobcov zo 14. júna 2016, ktoré by podľa obsahu mohlo byť žalobou, doplnené podaním z 19. júla 2014 v časti náhrady škody spôsobenej odpojením rodinného domu žalobcov na L. ul. č. 5/A v Bratislave od dodávky vody. Vychádzal zo zistenia, že pokiaľ ide o nárok na náhradu škody spôsobenej odpojením rodinného domu žalobcov od dodávky pitnej vody, tento nárok žalobcovia nešpecifikovali (nevyčísľili) ani v podaní z 19. júla 2014. Preto bol odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie toho názoru, že v tejto časti trpí

podanie žalobcov zo 14. júna 2014 doplnené podaním z 19. júla 2014 takým nedostatkom, pre ktorý nemožno pokračovať v konaní v časti týkajúcej sa náhrady škody spôsobenej odpojením domu žalobcov od dodávky vody. Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvej inštancie postupoval správne, keď v tejto časti podanie žalobcov odmietol podľa § 43 ods. 2 prvá veta O.s.p. V odôvodnení svojho rozhodnutia zároveň uviedol, že nakoľko si žalobcovia uplatnili náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podaním z 19. júla 2014, neboli splnené podmienky pre odmietnutie podania žalobcov v časti náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch.

3. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podali žalobcovia dovolanie. Dovolatelia poukázali na to, že napadnuté uznesenie odvolacieho súdu je vnútorne rozporné, keď v jednom odseku odvolací súd uvádza, že škodu spôsobenú odpojením rodinného domu dodávateľom od dodávky vody dovolatelia vyčíslili na sumu 746,14 eur s prísl. a zároveň v ďalšom odseku uvádza, že dovolatelia výšku škody spôsobenej odpojením ich rodinného domu od dodávky pitnej vody nešpecifikovali a z tohto dôvodu odvolací súd odmietol žalobu dovolateľov v časti týkajúcej sa náhrady škody spôsobenej odpojením ich domu od dodávky vody. V doplnení žaloby dovolateľov z 19. júla 2014 je uvedená výška škody a špecifikovaná v sume 746,16 eur s prísl. Argumenty odvolacieho súdu, ktorými odôvodnil odmietnutie žaloby v časti náhrady škody spôsobenej odpojením rodinného domu dovolateľov od dodávky vody, si navzájom odporujú, čo zakladá arbitrárnosť a zjavnú neodôvodnenosť napadnutého uznesenia a porušenia práva dovolateľov na spravodlivý proces. Odvolací súd sa v odôvodnení svojho uznesenia nezaoberal skutočnosťou, že dovolatelia v doplnení svojej žaloby uviedli, že výška škody spôsobená neoprávnenou exekúciou je minimálne 600 eur mesačne od zmarenia nájmu so spoločnosťou BabyPool, teda vo výške 3600 eur za nezrealizovaný nájom, ktorý mal začať 1. novembra 2011 vrátane príslušenstva. Špecifikovali tiež, že škoda predstavuje od mesiaca januára 2011 600 eur, t. j. rozdiel medzi dosiahnutým nájomom so spoločnosťou MERCK a zmareným nájomom, ktorý sa mal realizovať so spoločnosťou BabyPool. Je takto zrejmé, že výška škody spôsobená neoprávnenou exekúciou spočívajúca v ušlom zisku sa bude ďalej zvyšovať až do doby, kým o nej nerozhodne súd. Žalobcovia tiež uviedli, že presnú výšku spôsobenej majetkovej a nemajetkovej ujmy vyčíslia v priebehu konania, z čoho nepochybne vyplýva, že takto vyčíslená výška náhrady škody je pre konanie postačujúca a dovolatelia uviedli, že presnú výšku škody vyčíslia v priebehu konania. Tým, že odvolací súd neprihliadol na tvrdenia dovolateľov a vydal uznesenie, ktoré je vnútorne rozporné a založené na skutočnostiach, ktoré nemajú oporu v súdnom spise, postupoval pri svojom rozhodovaní svojvoľne a arbitrárne. Svojím postupom im odvolací súd znemožnil uskutočňovanie ich procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, čím je naplnený dovolací dôvod podľa § 420 písm. f/ C. s. p. Vádný postup súdu, ktorým možno účastníkovi odňať možnosť konať pred súdom, je aj postup v podobe odmietnutia podania, ktoré by mohlo byť podľa svojho obsahu návrhom na začatie konania, hoci pre také rozhodnutie neboli splnené podmienky, pretože sa takým rozhodnutím bráni dovolateľom v realizácii procesného práva domáhať sa ochrany práva, ktoré bolo ohrozené alebo porušené na súde. Tým, že odvolací súd bezdôvodne odmietol žalobu dovolateľov v časti náhrady škody spôsobenej odpojením ich domu od dodávky ich vody, im uprel právo domáhať sa tohto svojho práva na súde, čím porušil ich ústavou zaručené právo na prístup k súdu v zmysle článku 46 ods. 1 Ústavy SR. Dovolatelia navrhli zrušiť uznesenie odvolacieho súdu a rozhodnúť o všetkých nimi uplatnených nárokoch.

4. Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu žalobcov navrhol dovolanie ako neprípustné odmietnuť.

5.. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že (dovoláním) napadnuté uznesenie odvolacieho súdu je potrebné zrušiť.

6. V zmysle § 419 C.s.p. je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 C.s.p.

7. V zmysle § 420 C.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci

samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 C.s.p. možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C.s.p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C.s.p.). Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C.s.p.).

9. V danom prípade dovolací súd prioritne posudzoval prípustnosť dovolania, t. j. či boli splnené podmienky stanovené zákonom pre vecné prejednanie dovolania.

9.1. Dovolací súd zistil, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C.s.p.) strana sporu, zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.). Dovoláním, ktoré spĺňa náležitosti stanovené zákonom (§ 428 C.s.p.) žalobcovia napádajú uznesenie odvolacieho súdu, ktorým sa konanie končí.

9.2. Toto dovolanie žalobcov posúdil dovolací súd podľa jeho obsahu (§ 124 ods. 1 C.s.p.) a dospel k záveru, že dovolací dôvod, ktorý žalobcovia uplatnili treba posúdiť podľa § 420 písm. f/ C.s.p., v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Znemožnením uskutočňovania procesných práv v takej miere, že tým došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ C.s.p.) sa rozumie taký procesne nesprávny postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení sporovej strany, ktoré jej poskytuje Civilný sporový poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 420 písm. f/ C.s.p. ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal sporovej strane jej procesné práva [v zmysle čl. 6 ods. 1 C. s. p. majú strany v civilnom sporovom konaní rovné postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv - pozri napríklad právo strany vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 125 C.s.p.), nazeráť do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 97 C.s.p.), byť predvolaná na súdne pojednávanie (§ 178 C.s.p.), právo byť prítomná pri vykonávaní dôkazov na pojednávaní alebo pri vykonávaní dôkazov mimo pojednávania (§ 188 C. s. p.) právo na to, aby jej bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 223 ods. 2 C.s.p.)].

11. Za vadný postup súdu, ktorým možno nesprávnym procesným postupom znemožniť strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva a takýmto spôsobom porušiť právo na spravodlivý proces sa považuje aj odmietnutie podania, ktoré by mohlo byť podľa svojho obsahu žalobou, hoci pre také rozhodnutie neboli splnené podmienky, pretože sa takýmto rozhodnutím bráni žalobcovi v realizácii procesného práva domáhať sa ochrany práva, ktoré bolo ohrozené alebo porušené na súde (pozri najmä 4Cdo 144, 145/2011 Najvyššieho súdu Slovenskej republiky).

12. Žalobcovia sa žalobou zo 14. júna 2014 v znení jej opravy a doplnenia (na výzvu súdu) z 19. júla 2014 v rámci vydania predbežného opatrenia domáhali:

a) uloženia povinnosti žalovanému zabezpečiť svojimi kapacitami a technickými prostriedkami plynulú dodávku pitnej vody a odvod splaškov do/z všetkých nehnuteľností, ktoré sú vo vlastníctve, alebo v podielovom a bezpodielovom vlastníctve navrhovateľa v lokalite, kde odporca tieto služby zabezpečuje. Ide o rodinný dom vedený na liste vlastníctva č. XXX, okres L., obec L. m.č. Y., katastrálne územie Y.,

parcela č. 1014, súpisné č. 8954, nachádzajúci sa na L.j ulici č.X/A, v L., mestskej časti Y. a rodinný dom vedený na liste vlastníctva č. XXX., okres L., obec Bratislava m.č. F., parcela č. 1971/4, súpisné číslo XXXX, nachádzajúci sa na F. ulici XX, v L., mestskej časti F., („ďalej len nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobcov")

b) uloženia povinnosti žalovanému zdržať sa zásahov do technických zariadení vodovodných a kanalizačných prípojok k vyššie spomínaným rodinným domom žalobcov, ktoré by mali za následok prerušenie dodávky pitnej vody a odvodu splaškov z nehnuteľností vo vlastníctve žalobcov

c) uloženia povinnosti žalovanému zabezpečiť bezodkladnú a bezplatnú opravu jeho technických zariadení pri ich poruche, slúžiacich pre dodávku pitnej vody a odvod splaškov z nehnuteľností patriacich žalobcom. Vodovodných prípojok do rodinných domov žalobcov po vodomer, osadený vo vodomerných šachtách, vrátane vodomeru, kanalizačných prípojok po revízne šachty kanalizácie slúžiace na napojenie rodinných domov žalobcov špecifikovaných v bode 1.

13. Žalobcovia sa žalobou zo 14. júna 2014 v znení jej opravy a doplnenia (na výzvu súdu) z 19. júla 2014 vo veci samej domáhali:

a) uloženia povinnosti žalovanému zabezpečiť svojimi kapacitami a technickými prostriedkami plynulú dodávku pitnej vody a odvod splaškov do/z všetkých nehnuteľností, ktoré sú vo vlastníctve, alebo v podielovom a bezpodielovom vlastníctve navrhovateľa v lokalite, kde odporca tieto služby zabezpečuje. Ide o rodinný dom vedený na liste vlastníctva č. XXX., okres L., obec L. m.č. Y., katastrálne územie Y., parcela č. 1014, súpisné č. XXXX., nachádzajúci sa na L. ulici č.X/A, v L., mestskej časti Y. a rodinný dom vedený na liste vlastníctva č. XXX, okres L., obec L. m.č. F., parcela č. 1971/4, súpisné číslo XXXX, nachádzajúci sa na F. ulici XX, v L., mestskej časti F., a to až do doby, kým neuhradí navrhovateľovi celú spôsobenú škodu. (t.j. škodu spôsobenú na rodinných domoch navrhovateľov v K., škodu spôsobenú neoprávnenou exekúciou EX 633/2011 a odpojením rodinného domu navrhovateľov na L. ulici č. X/A v L. od prívodu pitnej vody

b) zaplata náhrady škody a nemajetkovej ujmy spôsobenú neoprávnenou exekúciou vedenou pod sp. zn. Ex 633/2011 v sume 3600 eur, ktorá sa každý mesiac zvyšuje o sumu 600 eur a jej konečná výška bude upresnená v priebehu konania

c) nahradenia škody vo výške 746,14 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,5 % ročne od 25. júna 2014 do zaplata, spôsobenej odpojením rodinného domu na L. ulici č.X/A, v L., mestskej časti Vrakuňa, patriaceho žalobcom, od dodávky vody a odvodu splaškov

d) uverejnenia písomného ospravedlnenia vo formáte A4, v celoštátnom denníku, ktorý určia dovolatelia, v dôsledku poškodenia ich dobrého mena a majetku, ktorú spôsobil exekúciou EX 633/2011 do troch dní od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku, v znení:

„ Bratislavská vodárenská spoločnosť, a.s., so sídlom na Prešovskej ulici č. 48, IČO: 35 850 370 v Bratislave sa ospravedľuje K. a jej manželovi A.i, bytom L. ulica X/A., v L. za neoprávnenú exekúciu EX 633/2011 na ich celý majetok, ktorú iniciovala na Okresnom súde Bratislava II. Dôvod exekúcie, že nezaplatili za poskytnuté služby našej spoločnosti sa nezakladá na pravde, uvedené služby boli uhradené, a to dokonca opakovane. Svojím konaním sme hlboko poškodili ich dobré meno, spôsobili majetkovú a nemajetkovú škodu a hrubým spôsobom narušili ich súkromie."

14. Dovolací súd sa stotožňuje s argumentáciou dovolateľov uvedenou v dovolaní, že rozhodnutie odvolacieho súdu je vnútorne rozporné (nepreskúmateľné).

15. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že za správne považoval odmietnutie podania žalobcov v časti náhrady škody spôsobenej odpojením domu žalobcov od dodávky vody. Tomuto názoru zodpovedá výrok rozhodnutia, ktorým vyslovil, že „podanie žalobcov zo 14. júna 2016, ktoré by podľa obsahu mohlo byť žalobou, doplnené podaním z 19. júla 2014 v časti náhrady škody spôsobenej odpojením rodinného domu žalobcov na L. ul. č. I. v L. od dodávky vody odmieta". Aj keď formulačne odvolací súd zvolil výrok zmeňujúci, v skutočnosti v tejto časti napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil (§ 219 O.s.p.). Dôvody, pre ktoré dospel k zhodnému názoru so súdom prvej inštancie sú však rozporuplné. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatuje, že podanie žalobcov (v znení jeho doplnenia z 19. júla 2014) pokiaľ ide o zaplata sumy 746,14 eur s prísl. titulom náhrady škody za

odpojenie rodinného domu žalobcov od dodávky vody, netrpí vadou, pre ktorú súd prvej inštancie podanie odmietol. Súčasne však v ďalšej časti svojho rozhodnutia vo vzťahu k tomuto nároku uviedol, že žalobcovia svoju žalobu nedoplnili vo vzťahu k tomuto nároku ani doplneným podaním z 19. júla 2014.

15.1. Z odôvodnenia uznesenia odvolacieho súdu vyplýva aj to, že za nesprávny považoval postup súdu prvej inštancie, a to odmietnutie podania žalobcov v časti nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorý si žalobcovia uplatnili až podaním z 19. júla 2014. Odvolací súd uviedol, že „súd prvého stupňa mal najprv žalobcov vyzvať na odstránenie vady podania spočívajúcej v tom, že nevyčíslili náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch a až v prípade neodstránenia tejto vady mohol postupovať v zmysle § 43 ods. 2 prvá veta O.s.p." Tieto dôvody nasvedčujú tomu, že odvolací súd mienil uznesenie súdu prvej inštancie v tejto časti zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Tieto dôvody však nemajú ekvivalent vo výrokovej časti napadnutého rozhodnutia.

16. Za tejto situácie je rozhodnutie odvolacieho súdu v dôsledku spomínanej vnútornej rozpornosti nepreskúmateľné a znemožňujúce uskutočňovanie procesných práv žalobcov, a to v takej miere, že tým došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ C. s. p., článok 46 odsek 1 Ústavy). Žaloba v časti, o ktorej rozhodol odvolací súd bola žalobcami riadne doplnená. Žalobcovia nárok na náhradu škody v dôsledku odpojenia ich rodinného domu od dodávky vody uvedenými podaniami špecifikovali (minimálne na sumu 746, 14 eur s prísl.).

17. Pretože znemožnenie uskutočňovania procesných práv patriacich sporovej strane v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, zakladá nielen prípustnosť dovolania ale aj jeho dôvodnosť, dovolací súd podľa § 449 ods. 1 C. s. p. uznesením zrušil napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

18. V novom rozhodnutí odvolací súd rozhodne znova o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

19. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.